

Consiliul Național pentru Asistența Juridică
Garantată de Stat

GHIDUL BENEFICIARULUI

ASISTENȚA JURIDICĂ GARANTATĂ DE STAT ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Consiliul Național pentru Asistență Juridică
Garantată de Stat

ASISTENȚA JURIDICĂ GARANTATĂ DE STAT ÎN REPUBLICA MOLDOVA

GHIDUL BENEFICIARULUI

Chișinău, 2021

Autor: Sergiu Chiruța, coordonatorul oficiului teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat.

Imprimare: Casa Editorial-Poligrafică „Bons Offices”
str. Feredeului 4/6, MD-2005, mun. Chișinău
Tel.: +(373) 22 500 894
E-mail: bons@bons.md

Suedia
Sverige

Prezenta publicație a fost elaborată în cadrul proiectului „Consolidarea eficienței și accesului la justiție în Moldova”, implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în Moldova și finanțat de Suedia. Opiniile exprimate în această publicație aparțin autorilor și nu reprezintă în mod necesar opiniile acestor instituții.

 **BIECTIVELE
DE DEZVOLTARE
DURABILA**

Cuprins

1.	Introducere	4
2.	Asistența juridică primară garantată de stat	5
3.	Acordarea asistenței juridice primare și interacțiunea para-jurist-beneficiar-oficiile teritoriale ale CNAJGS	8
4.	Asistența juridică calificată garantată de stat	9
5.	Asistența juridică de urgență	17
6.	Procedura de depunere a cererii sau solicitării de acordare a asistenței juridice calificate	22
7.	Procedura de depunere în regim on-line a solicitărilor de către reprezentanții organelor de drept sau ai instanțelor de judecată și a cererilor de acordare a asistenței juridice garantate de stat de către beneficiarii direcți	25
8.	Acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat	30
9.	Restituirea cheltuielilor de acordare a asistenței juridice garantate de stat (calificate)	31
10.	Cadrul normativ ce reglementează sistemul de asistență juridică garantată de stat din Republica Moldova	32
11.	Contacte utile	34

1

Introducere

Asistența juridică garantată de stat reprezintă acordarea serviciilor juridice din contul bugetului de stat persoanelor care nu dispun de suficiente mijloace financiare pentru plata acestor servicii (consultații juridice, angajarea unui avocat).

Actul normativ de bază care reglementează acest tip de asistență juridică este Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 157–160, art. 614, în vigoare din 1 iulie 2008).

Asistența juridică garantată de stat se acordă tuturor cetățenilor Republicii Moldova în limitele stabilite de lege. Cetățenii străini și apatrizii beneficiază de asistență juridică garantată de stat numai în procedurile sau în cauzele ce țin de competența autorităților administrației publice și a instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova.

Asistența juridică garantată de stat se clasifică în următoarele tipuri de asistență:

- asistență juridică **PRIMARĂ** și
- asistență juridică **CALIFICATĂ** (ordinară și de urgență).

2

Asistența juridică primară garantată de stat

- **Asistența juridică primară constituie:**
  - furnizarea de informații privind sistemul de drept al Republicii Moldova, privind actele normative în vigoare, drepturile și obligațiile subiecților de drept, privind modalitatea de realizare și de valorificare a drepturilor pe cale judiciară și extrajudiciară;
  - acordarea de consultanță în probleme juridice;
  - acordarea de asistență în vederea întocmirii actelor juridice;
  - acordarea altor forme de asistență, care nu intră în categoria de asistență juridică calificată.
- Asistența juridică primară se acordă tuturor persoanelor, indiferent de nivelul veniturilor lor, de către para-juriști și asociațiile obștești specializate în acordarea de asistență juridică.
- Pentru a beneficia de asistență juridică primară, solicitantul se adresează, cu cerere scrisă sau orală, subiecților autorizați de lege să acorde asemenea asistență (para-juriști și asociații obștești specializate) din raza domiciliului său.
- Asistența se acordă imediat, la momentul adresării. În cazul imposibilității de acordare imediată a asistenței, solicitantului i se va comunica data și ora audienței ce urmează să aibă loc în cel mult 3 zile de la data adresării cererii scrise sau orale.
- În cazul în care, în procesul de acordare a asistenței juridice primare, se constată necesitatea acordării de asistență juridică calificată (desemnarea unui avocat în vederea acordării asistenței juridice garantate de stat), para-juristul va înceta acordarea asistenței juridice primare și va direcți-

ona solicitantul către **oficiul teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat (CNAJGS)**, informându-l despre condițiile beneficierii de o astfel de asistență și, la solicitare, asistându-l la întocmirea cererii.

Para-juriștii

Para-juriștii sunt persoanele care se bucură de o înaltă stimă din partea comunității locale, având studii juridice incomplete sau studii superioare complete, care nu practică activitate de avocat și care, după o instruire specială, sunt autorizați să acorde asistență juridică primară membrilor comunității din contul mijloacelor destinate acordării de asistență juridică garantată de stat, conform unui regulament privind statutul și calificarea para-juriștilor.

Para-juriștii își desfășoară activitatea în comunitățile rurale (sate, comune). Sediul para-juristului este, de regulă, în incinta primăriei din localitatea unde acesta activează.

Para-juristul are un rol foarte important în sistemul juridic al țării datorită faptului că ajută cu sfaturi juridice persoanele care nu se pot adresa unui avocat, adică acordă asistență juridică primară, lucrând cu beneficiarul pentru a-l ajuta să-și soluționeze problemele de natură juridică.

Pentru a vedea în ce localități din țară activează la moment para-juriștii, care sunt rolul și funcțiile acestora, precum și pentru a găsi răspunsuri simple la întrebări de natură juridică sau pentru a adresa o întrebare on-line unui para-jurist, accesați pagina web www.parajurist.md.

Asociațiile obștești specializate

Asociațiile obștești specializate în acordarea asistenței juridice oferă asistență juridică garantată de stat primară și calificată, cu excepția reprezentării în cadrul procesului penal și contravențional.

ANPM este o organizație ne-guvernamentală și apolitică.

N.B.

Începând cu luna mai 2017, para-juriștii din Republica Moldova s-au organizat în asociația obștească **Asociația Națională a Para-juriștilor din Republica Moldova (ANPM)** (vezi rubrica Contacte utile).

Scopul asociației:

- abilitarea oamenilor cu cunoștințe juridice de bază, în mod confidențial, prin rețeaua de para-juriști comunitari competenți, într-un cadru legislativ clar, predictibil și orientat spre interesele și dezvoltarea oamenilor.

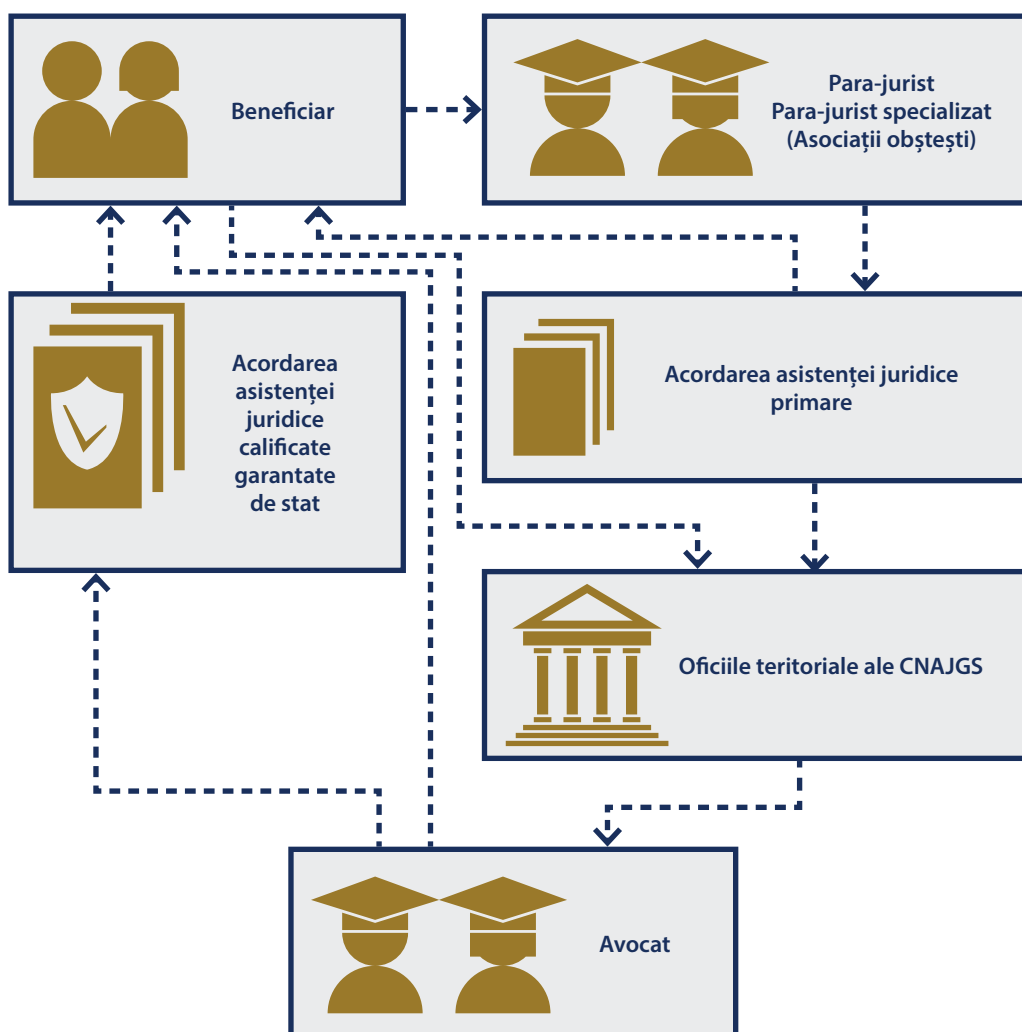
Obiectivele asociației:

- consolidarea cunoștințelor juridice și de dezvoltare personală a para-juriștilor comunitari membri ai asociației;
- creșterea nivelului de abilitare juridică a comunităților acoperite de membrii asociației și a nivelului de înțelegere a rolului para-juriștilor de către administrația publică locală;
- îmbunătățirea raporturilor cu autoritățile naționale relevante și cu donatorii externi.

3

Acordarea asistenței juridice primare și interacțiunea para-jurist-beneficiar-oficiile teritoriale ale CNAJGS

4

Asistența juridică calificată garantată de stat

Una dintre principalele forme ale asistenței juridice garantate de stat este asistența juridică calificată. Acest tip de asistență juridică constă în acordarea consultanței în probleme juridice, întocmirea actelor juridice, reprezentarea și/sau apărarea persoanelor în organele de urmărire penală sau în instanțele judecătorești de către un avocat.

Asistență juridică calificată se acordă:

- în vederea apărării intereselor bănuțitului, învinuitului, inculpatului, apărării și reprezentării intereselor condamnatului în procesul penal;
- în vederea apărării intereselor persoanei în cadrul procesului civil, în procedura contenciosului administrativ și în cadrul procedurii pe cauze contravenționale (cauze non-penale).

Asistența juridică calificată se acordă în funcție de veniturile persoanei, dar și indiferent de nivelul veniturilor acesteia.

Asistența juridică calificată garantată de stat se acordă *indiferent de nivelul veniturilor* în următoarele situații:

în cauze non-penale

- persoanelor care au dreptul la asistență juridică obligatorie în temeiul art. 77 lit. a) și c) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, precum și în temeiul art. 151 din Codul civil al Republicii Moldova, și anume:

- dacă domiciliul pârâtului nu este cunoscut (art. 77 lit. a) din Codul de procedură civilă);
  - în cazul cererii privind instituirea, modificarea sau revocarea unei măsuri de ocrotire judiciară (art. 306 din Codul de procedură civilă);
  - la examinarea cererii victimei privind aplicarea măsurilor de protecție (art. 2786 din Codul de procedură civilă) (în cazul depunerii plângerii despre săvârșirea violenței în familie);
  - în cazurile când se solicită spitalizarea în staționarul de psihiatrie (art. 316 din Codul de procedură civilă);
  - în cadrul oricărei proceduri desfășurate de autoritatea tutelară în interesele minorului care a împlinit vârsta de 10 ani (art. 151 din Codul civil);
- persoanelor suspectate de săvârșirea unor contravenții pentru care se prevede sancțiunea arestului contravențional;
  - persoanelor în a căror privință există riscul aplicării sancțiunii de expulzare în cadrul procedurilor contravenționale;
  - persoanelor în a căror privință se solicită înlocuirea sancțiunii amenzii sau a muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare sau cu arest contravențional;
  - persoanelor care au beneficiat de ajutor social, stabilit în conformitate cu legislația în vigoare, pe parcursul a 6 luni calendaristice anterioare lunii în care a fost depusă solicitarea de acordare a asistenței juridice;
  - solicitanților de azil, în cadrul procedurii de azil;
  - străinilor, în procedurile cu privire la aplicarea sau prelungirea măsurii de plasare în custodie publică;

în cauze penale

- persoanelor care au nevoie de asistență juridică de urgență în cazul reținerii în cadrul unui proces penal;
- persoanelor care au nevoie de asistență juridică de urgență în cazul depunerii cererii pentru aplicarea măsurilor de protecție în condițiile art. 2151 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova ori în cazul depunerii plângerii despre săvârșirea violenței în familie sau a unei infracțiuni privind viața sexuală;

- în cazurile prevăzute de art. 69 alin. (1) pct. 2)–13) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, după cum urmează:
  - bănuitul, învinuitul, inculpatul întâmpină dificultăți pentru a se apăra el însuși, fiind mut, surd, orb sau având alte dereglări esențiale ale vorbirii, auzului, vederii, precum și defecte fizice sau mintale;

Mențiune: prin persoane care, din cauza defectelor fizice sau mintale, nu și pot exercita singure dreptul la apărare se au în vedere, în special, persoanele care suferă de un defect esențial al vederii, auzului sau vorbirii, în urma căruia persoana a pierdut complet sau parțial capacitatea de a înțelege și a reproduce cele înțelese, sau suferă de asemenea defecte anatomice ori boli cronice care, deși nu limitează capacitățile bănuितului, învinuitului, inculpatului, îl lipsesc de posibilitatea de a utiliza toate mijloacele și metodele prevăzute de lege pentru a se apăra de învinuirea înaintată. Prin persoane care nu și pot exercita singure dreptul la apărare se subînțeleg, de asemenea, și acele persoane care sunt recunoscute responsabile, însă suferă permanent sau temporar de anumite crize și stări depresive, precum și persoanele care au capacitatea de exercițiu și sunt recunoscute responsabile, însă, în virtutea faptului că sunt analfabete (agramate), nu și pot exercita dreptul de sine stătător la apărare, cât și alte persoane care, din diferite motive, nu și pot exercita dreptul la apărare.

- bănuitul, învinuitul, inculpatul nu posedă sau posedă în măsură insuficientă limba în care se desfășoară procesul penal;
- bănuitul, învinuitul, inculpatul este minor;
- bănuitul, învinuitul, inculpatul este militar în termen;
- bănuितului, învinuitului, inculpatului i se incriminează o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă;
- bănuitul, învinuitul, inculpatul este ținut în stare de arest ca măsură preventivă sau este trimis la expertiza judiciară psihiatrică în condiții de staționar;
- interesele bănuितilor, învinuiților, inculpaților sunt contradictorii și cel puțin unul dintre ei este asistat de apărător;
- în cauza respectivă participă apărătorul părții vătămate sau al părții civile;
- interesele justiției cer participarea avocatului în ședința de judecată în primă instanță, în apel și în recurs, precum și la judecarea cauzei pe cale extraordinară de atac;

Mențiune: determinarea faptului dacă interesele justiției cer acordarea obligatorie a asistenței juridice se invocă de către instanța de judecată și depinde de următoarele criterii:

- complexitatea cazului – cu cât este mai complicat cazul cu atât mai mare este necesitatea acordării asistenței obligatorii de către avocat;
- capacitatea bănuیتului, învinuitului, inculpatului de a se apăra singur – la acest criteriu urmează să fie luate în considerare capacitățile, cunoștințele și priceperea fiecărei persoane în parte;
- importanța și pericolul faptei de a cărei este bănuیتă sau învinuită persoana, precum și sentința probabilă. Acest criteriu de unul singur poate justifica necesitatea acordării obligatorii a asistenței juridice.
  - procesul penal se desfășoară în privința unei persoane iresponsabile, căreia i se incriminează săvârșirea unor fapte prejudiciabile sau în privința unei persoane care s-a îmbolnăvit mintal după săvârșirea unor asemenea fapte;
  - procesul penal se desfășoară în privința reabilitării unei persoane decedate la momentul examinării cauzei;
  - este necesară asigurarea apărării bănuیتului, învinuitului, inculpatului în procesul de audiere a minorului, în condițiile prevăzute de art. 1101 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova ;
- copiilor victime ale infracțiunilor;
- victimelor violenței în familie;
- victimelor infracțiunilor privind viața sexuală;
- victimelor infracțiunilor de tortură, ale tratamentului inuman și degradant;
- victimelor traficului de ființe umane;
- persoanelor juridice prevăzute de art. 521 alin. (22) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova.

Asistența juridică calificată garantată de stat se acordă în funcție de nivelul veniturilor în următoarele situații:

în cauze non-penale

- persoanelor care au nevoie de asistență juridică în cauze contravenționale, civile și de contencios administrativ complexe din punct de vedere

juridic sau procesual, dar care nu dispun de suficiente mijloace pentru a plăti aceste servicii;

în cauze penale

- persoanelor care au nevoie de asistență juridică în cauze penale, dar care nu dispun de suficiente mijloace pentru a plăti aceste servicii, iar interesele justiției o cer.

În astfel de cazuri, asistența juridică calificată se acordă persoanelor al căror venit mediu lunar este mai mic decât nivelul minim de existență pe cap de locuitor din țară.

Valoarea minimului de existență se determină trimestrial în baza calculelor efectuate de către Biroul Național de Statistică, în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de calculare a mărimii minimului de existență, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 285/2013 (www.statistica.md).

La calcularea venitului solicitantului de asistență juridică garantată de stat se iau în considerare veniturile și câștigurile lunare medii din 6 luni calendaristice anterioare lunii în care a fost depusă solicitarea. Nivelul venitului mediu lunar se calculează din venitul mediu lunar al familiei raportat la numărul membrilor de familie.

Metodologia de calcul al venitului și nivelul venitului care permite acordarea asistenței juridice calificate, precum și forma declarației cu privire la venituri sunt aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1016/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 167–168).

În vederea beneficierii de asistență juridică calificată în funcție de nivelul veniturilor, persoana ce se adresează la oficiile teritoriale ale CNAJGS prezintă, la solicitarea acestora, o declarație cu privire la venituri, de forma stabilită, cu indicarea numărului de identificare personal (IDNP). La declarație se anexează obligatoriu următoarele acte:

1. certificatul privind componența familiei;
2. certificatul de la locul de muncă cu privire la veniturile lunare obținute în ultimele 6 luni;
3. certificatul de la Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la indemnizațiile sociale lunare.

În cazul în care se constată lipsa actelor confirmative solicitate, cererea nu se admite.

Procedura de acordare a asistenței juridice calificate

Acordarea asistenței juridice calificate este asigurată de către oficiile teritoriale ale CNAJGS în raza de activitate a curților de apel, prin examinarea cererilor și documentelor prezentate de solicitanții de asistență juridică, decizia asupra acordării unei astfel de asistențe și desemnarea avocaților care vor acorda asistență juridică calificată.

N.B.

Prezentarea actelor enumerate mai sus este obligatorie doar la solicitarea acestora de către oficiile teritoriale ale CNAJGS și doar dacă oficiile teritoriale sunt în imposibilitate de a accesa, din bazele de date corespunzătoare, informația respectivă necesară pentru a stabili eligibilitatea solicitantului în vederea beneficiii de serviciile de asistență juridică garantată de stat.

Asistența juridică calificată se acordă de către avocați publici și avocați care acordă asistență juridică la cerere, desemnați în baza unei decizii a coordonatorilor oficiilor teritoriale.

Asistența juridică calificată poate fi solicitată la orice etapă a procesului penal, iar în cauze civile poate fi solicitată **și până la inițierea procesului.**

Cererea de acordare a asistenței juridice calificate poate fi depusă:

1. la sediul oficiului teritorial al CNAJGS din raza domiciliului sau la instanța de judecată;
2. în regim on-line, prin intermediul paginii web www.cnajgs.md (utilizând semnătura electronică pe pagina www.cnajgs.md, conectată direct cu SIA CNAJGS, rubrica „Formulare”);
3. prin intermediul poștei electronice;
4. prin intermediul serviciului poștal.

Cererea se depune de către persoana interesată ori de către rudele sau reprezentanții acesteia, personal ori prin mijloacele enumerate mai sus.

În caz de participare obligatorie a apărătorului în procesul civil, solicitarea se înaintează direct oficiului teritorial de către instanța judecătorească, fără a fi necesară depunerea cererii de către beneficiar.

Refuzul de acordare a asistenței juridice calificate garantate de stat are loc dacă:

- cererea de acordare a asistenței juridice este vădit nefondată;

- din documentele prezentate rezultă că persoana nu dispune de dreptul pentru a cărei apărare solicită asistență juridică;
- persoana are posibilitatea să acopere integral cheltuielile de acordare a serviciilor juridice din contul patrimoniului său, cu excepția bunurilor care, conform legislației în vigoare, nu pot fi urmărite;
- cererea de acordare a asistenței juridice reiese din activitatea comercială a solicitantului;
- valoarea acțiunii este mai mică de 1/2 din minimum de existență calculat în conformitate cu modul aprobat de Guvern;
- solicitantul beneficiază deja de asistență juridică calificată pe aceeași cauză;
- cererea se referă la repararea prejudiciului cauzat prin lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale;
- cererea se referă la încălcarea dreptului de vecinătate, cu excepția cazurilor în care se referă la înlăturarea pericolului de prăbușire, la respectarea distanței pentru construcții, la litigiile privind hotarul.

Refuzul de acordare a asistenței juridice calificate trebuie să fie motivat și poate fi contestat în instanță de contencios administrativ în decursul a 15 zile lucrătoare de la comunicarea deciziei.

Beneficiarul asistenței juridice calificate garantate de stat are următoarele drepturi:

- de a cere desemnarea **unui anumit avocat** din lista celor incluși în **Registrul național al persoanelor care acordă asistență juridică garantată de stat** pentru acordarea asistenței juridice, indicând numele acestuia în cererea adresată oficiului teritorial.
- de a solicita înlocuirea avocatului desemnat pentru acordarea asistenței juridice, în baza unei cereri scrise și întemeiate, adresată fie direct oficiului teritorial, fie organului de urmărire penală (Inspectoratului de Poliție, Procuraturii), fie instanței de judecată care urmează să se expună asupra chestiunii respective sesizând oficiul teritorial;

La numirea avocatului, coordonatorul oficiului teritorial va ține cont de cererea solicitantului privind desemnarea unui anumit avocat, de gradul lui de antrenare în executarea unor alte decizii privind acordarea asistenței juridice calificate, precum și de alte circumstanțe relevante.

Beneficiarul asistenței juridice calificate garantate de stat este obligat:

- să colaboreze cu avocatul desemnat să îi acorde o astfel de asistență;
- să furnizeze informații veridice în cauza pentru care solicită asistență;
- să prezinte neîntârziat subiectului autorizat să îi acorde asistență juridică calificată sau organului care efectuează acțiuni procedurale orice informație despre modificarea circumstanțelor care au determinat acordarea asistenței juridice calificate;
- să refuze achitarea de sume bănești avocatului desemnat să îi acorde asistență juridică garantată de stat pentru serviciile prestate de către acesta;
- să restituie cheltuielile de acordare a asistenței juridice în cazul în care a obținut asistență juridică calificată în urma prezentării unor informații false sau neveridice, inclusiv despre starea sa financiară, inducând în eroare oficiul teritorial, ori dacă, pe parcursul procesului sau al executării hotărârii judecătorești, situația financiară s-a modificat în sensul pierderii totale sau parțiale a dreptului la asistență juridică calificată.

N.B.

Înlocuirea avocatului este posibilă doar în următoarele situații:

- la cererea scrisă, întemeiată, a solicitantului de asistență juridică calificată;
- la cererea scrisă, întemeiată, a avocatului care acordă asistență juridică calificată;
- în cazul depistării unui conflict de interese sau al unor alte circumstanțe în a căror virtute avocatul desemnat nu poate acorda asistență juridică calificată pe o anumită cauză.

5

Asistența juridică de urgență

Ce este asistența juridică de urgență și cine sunt beneficiarii asistenței juridice de urgență?

Asistența juridică de urgență este unul dintre tipurile asistenței juridice calificate garantate de stat. Acest tip de asistență juridică se acordă:

- oricărei persoane reținute în cadrul unui proces penal sau al unei proceduri contravenționale pe întreaga perioadă a reținerii, inclusiv la examinarea demersului cu privire la aplicarea arestului preventiv;
- bănuțului, învinutului sau inculpatului la examinarea demersului cu privire la aplicarea arestului preventiv, în cazul în care nu are apărător sau apărătorul înștiințat nu s-a prezentat la examinarea demersului;
- oricărei persoane reținute în cadrul procedurii contravenționale, în cazurile în care organul/persoana cu funcție de răspundere care a efectuat reținerea solicită instanței de judecată aplicarea sancțiunii administrative sub forma arestului contravențional;
- persoanelor care au nevoie de asistență juridică de urgență în cazul depunerii cererii pentru aplicarea măsurilor de protecție în condițiile art. 2151 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova ori în cazul depunerii plângerii despre săvârșirea violenței în familie sau a unei infracțiuni privind viața sexuală.

Asistența juridică de urgență se acordă tuturor cetățenilor Republicii Moldova, indiferent de nivelul de venit al persoanei, iar cetățenii străini și apatrizii beneficiază de asistență juridică de urgență numai în procedurile sau în cauzele ce țin de competența autorităților administrației publice și a instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova.

Care este perioada în care se acordă asistența juridică de urgență?

Asistența juridică de urgență se acordă în cadrul unui proces penal pe toată durata reținerii persoanei până la momentul:

- eliberării persoanei;
- adoptării încheierii privind aplicarea măsurii arestării preventive;
- renunțării la apărător în condițiile Codului de procedură penală al Republicii Moldova.

În cadrul unei proceduri contravenționale, asistența juridică de urgență se acordă până la soluționarea de către instanța de judecată a chestiunii privind aplicarea arestului contravențional, după caz, dacă acest lucru este prevăzut ca sancțiune pentru contravenția comisă.

Avocatul care a acordat asistența juridică de urgență poate continua să reprezinte interesele persoanei (să acorde asistență juridică calificată garantată de stat ordinară) în baza principiului continuității, în cazul în care persoana întrunește condițiile cerute de lege pentru acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat.

Cine este în drept să acorde asistență juridică de urgență?

Asistența juridică de urgență se acordă de către avocații de serviciu, înscrși în listele avocaților de serviciu, conform graficului aprobat de către oficiile teritoriale ale CNAJGS (publicat pe www.cnajgs.md, compartimentul „Graficele de serviciu ale avocaților”).

Avocații de serviciu sunt avocații care și-au exprimat disponibilitatea de a acorda asistență juridică de urgență și au fost incluși în lista avocaților de serviciu, potrivit articolului 33 din Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat. În zilele de serviciu, avocații trebuie să fie disponibili 24 de ore, aflându-se în regim de așteptare începând cu ora 08:00 și până la ora 08:00 din ziua următoare.

Fiecare oficiu teritorial dispune de o listă proprie a avocaților de serviciu și întocmește lunar graficul de serviciu pentru fiecare raion din raza sa de activitate, iar în cazul municipiului Chișinău – pentru fiecare sector (Botanica, Buiucani, Centru, Ciocana, Râșcani).

În raioanele sau sectoarele unde nu activează un număr suficient de avocați pentru a acorda asistența juridică de urgență, oficiul teritorial poate include în

graficul de serviciu și avocați din alte localități. De asemenea, oficiul teritorial poate delega funcția de numire a avocaților de serviciu în alte localități decât cele de reședință altor persoane, informând despre acest fapt instanțele judecătorești, organele de urmărire penală, alte autorități interesate.

Care este procedura solicitării și desemnării avocatului de serviciu în vederea acordării asistenței juridice de urgență?

Procedura solicitării și desemnării avocatului de serviciu diferă în funcție de localitate și timpul în care se face solicitarea.

Procesarea solicitărilor de acordare a asistenței juridice de urgență în localitățile de reședință a oficiilor teritoriale (municipiile Chișinău, Bălți, Cahul, Comrat) în timpul programului de lucru al acestora

În localitățile de reședință a oficiilor teritoriale, în timpul programului de lucru al acestora, organul de urmărire penală sau organul/persoana cu funcție de răspundere care a efectuat reținerea este obligat/ă, **în decurs de o oră de la reținerea persoanei, să solicite oficiului teritorial desemnarea unui avocat de serviciu pentru acordarea asistenței juridice de urgență.**

Solicitarea desemnării avocatului de serviciu se transmite oficiului teritorial și trebuie să conțină informația despre: numele și vârsta persoanei reținute; data și ora reținerii; motivul reținerii; numele, biroul și datele de contact ale ofițerului de urmărire penală, organului/persoanei cu funcție de răspundere care a efectuat reținerea, procurorului responsabil sau judecătorului, după caz; timpul, locul și acțiunea procesuală preconizată la care se invită avocatul.

Cererea de desemnare a avocatului de serviciu poate fi prezentată oficiului teritorial și de către rudele sau reprezentanții persoanei reținute (personal, în regim on-line sau prin poșta electronică).

Oficiul teritorial va contacta primul avocat inclus în graficul de serviciu pentru acea zi. Dacă avocatul respectiv nu este disponibil să preia solicitarea, oficiul teritorial va contacta următorul avocat de serviciu din grafic. În caz de necesitate vor fi contactați, pe rând, avocații de serviciu din următoarele zile, până va fi găsit un avocat disponibil. Se consideră că un avocat de serviciu nu este disponibil dacă nu răspunde la apel în decurs de jumătate de oră.

Avocatul trebuie să se prezinte pentru acordarea asistenței juridice de urgență în decurs de o oră și jumătate din momentul recepționării solicitării de la oficiul teritorial.

Procesarea solicitărilor de acordare a asistenței juridice de urgență în alte localități decât cele de reședință a oficiilor teritoriale

Solicitările pentru acordarea asistenței juridice de urgență în alte localități decât cele de reședință a oficiilor teritoriale, indiferent de timpul la care au parvenit, și solicitările parvenite în afara orelor de lucru ale oficiului teritorial în localitatea de reședință a acestuia **se adresează de către organul sau persoana care a efectuat reținerea direct avocatului indicat în graficul de serviciu.**

În legătură cu aceasta, oficiile teritoriale întocmesc și aprobă graficele de serviciu pentru fiecare raion din afara localității de reședință și graficul de serviciu pentru timpul în afara orelor de serviciu ale oficiului teritorial (timp de noapte) în localitatea de reședință și le publică pe pagina web a CNAJGS cu 3 zile înainte de sfârșitul lunii. În cazul în care primul avocat din grafic nu este disponibil, vor fi contactați următorii, pe rând, conform graficului pentru ziua în curs și zilele ce urmează, până va fi găsit un avocat disponibil. Se consideră că avocatul de serviciu nu este disponibil dacă nu răspunde la apel timp de jumătate de oră. În cazuri excepționale, dacă nu este disponibil niciun avocat de serviciu din localitatea/raionul/sectorul respectiv, solicitarea va putea fi adresată unui avocat de serviciu din altă localitate/raion/sector, informând oficiul teritorial despre aceasta cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de 24 de ore din momentul solicitării.

Avocatul de serviciu urmează să se prezinte la locul solicitat în decurs de o oră și jumătate din momentul recepționării solicitării și confirmării disponibilității de a se prezenta.

Avocatul solicitat pentru acordarea asistenței juridice de urgență va refuza acordarea acesteia dacă nu este de serviciu conform graficului, cu excepția cazurilor când avocații de serviciu pentru ziua în curs și cei care urmează la rând în grafic nu sunt disponibili. Avocatul contactat în afara zilei sale de serviciu urmează să se convingă că avocatul de serviciu din acea zi cu adevărat nu este disponibil sau accesibil (prin a-l contacta telefonic) și să solicite o notă informativă de la persoana responsabilă de efectuarea reținerii referitor la situația creată și necesitatea intervenției avocatului în afara zilei sale de serviciu, care ulterior se va prezenta oficiului teritorial. Oficiul teritorial este în drept să solicite o notă explicativă de la avocatul de serviciu care nu a fost disponibil sau accesibil în ziua lui de serviciu în vederea stabilirii motivului nepreluării cauzei.

Graficul de serviciu pentru luna respectivă, aprobat prin decizia coordonatorului oficiului teritorial, și mandatul avocatului de serviciu servesc drept temelie pentru acordarea asistenței juridice de urgență.

Graficul de serviciu se aprobă de către coordonatorul oficiului teritorial pentru fiecare sector/raion, în fiecare lună, în baza unei decizii de urgență.

Beneficiarul de asistență juridică de urgență poate verifica legalitatea prezentării avocatului de serviciu în baza graficului de serviciu, aprobat prin decizia oficiului teritorial, și în baza mandatului avocatului. Prin urmare, graficul de serviciu confirmă legalitatea desemnării unui avocat pentru acordarea asistenței în cauza respectivă, fără a fi necesară adoptarea unei decizii de către oficiul teritorial.

Cererea de numire a avocatului de serviciu poate fi transmisă avocatului de serviciu și de către rudele sau reprezentanții persoanei reținute. Avocatul de serviciu poate prelua cauza, cu informarea imediată sau la prima oră de lucru a oficiului teritorial prin prezentarea procesului-verbal de reținere.

Dacă până la sosirea avocatului de serviciu persoana reținută va încheia un contract cu un avocat din cont propriu, organul sau persoana cu funcție de răspundere care a solicitat numirea avocatului de serviciu va înștiința imediat oficiul teritorial sau avocatul pe care l-a contactat despre dispariția necesității acordării asistenței juridice de urgență.

În cazul neacordării de către avocat în mod sistematic a asistenței juridice de urgență, inclusiv prin ignorarea chemărilor telefonice sau sosirea tardivă neîntemeiată la solicitările organelor competente în zilele în care este de serviciu conform graficului, aceste organe, precum și beneficiarii de asistență juridică garantată de stat, pot sesiza oficiul teritorial în vederea excluderii avocatului din lista avocaților de serviciu sau Uniunea Avocaților în vederea inițierii procedurii disciplinare împotriva avocatului respectiv.

Procedura de depunere a cererii sau solicitării de acordare a asistenței juridice calificate

A. Persoanelor care au nevoie de asistență juridică pe cauze penale, însă nu dispun de suficiente mijloace pentru a plăti acest serviciu, iar interesele justiției o cer, li se acordă asistență juridică garantată de stat în funcție de nivelul veniturilor. În acest caz:

- solicitantul depune cererea de acordare a asistenței juridice calificate la oficiul teritorial din raza domiciliului, împreună cu declarația cu privire la venituri. La solicitarea oficiului teritorial, declarația va fi însoțită, obligatoriu, de actele confirmative specificate în declarație;
- cererea de acordare a asistenței juridice calificate poate fi depusă la oficiul teritorial, la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată. Cererea poate fi adresată și de către rudele sau reprezentanții solicitantului, personal ori prin poștă;
- decizia de acordare a asistenței juridice calificate se emite de către coordonatorul oficiului teritorial și se aduce la cunoștință solicitantului în cel mult 3 zile lucrătoare, iar în formă scrisă i se comunică doar la solicitarea acestuia.

B. Persoanelor care au nevoie de asistență juridică de urgență în cazul reținerii în cadrul unui proces penal sau al unei proceduri contravenționale li se acordă asistență juridică garantată de stat indiferent de nivelul veniturilor. În acest caz:

- nu este necesară depunerea cererii de acordare a asistenței juridice calificate de către beneficiar;

- solicitarea privind numirea unui avocat de serviciu se înaintează oficiului teritorial sau direct avocatului de serviciu de către organul/persoana cu funcție de răspundere care a efectuat reținerea;
- desemnarea avocatului de serviciu și aducerea la cunoștință a numelui acestuia organului/persoanei cu funcție de răspundere care a efectuat reținerea are loc în decursul a 3 ore din momentul recepționării solicitării;
- în cazul necesității de acordare a asistenței juridice de urgență în afara orelor de program ale oficiului teritorial, avocatul primește solicitarea direct de la organul/persoana care a efectuat reținerea.

C. Persoanelor care au dreptul la asistență juridică obligatorie în temeiul art. 69 alin. (1) pct. 2)–13) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova li se acordă asistență juridică garantată de stat indiferent de nivelul veniturilor. În acest caz:

- nu este necesară depunerea cererii de acordare a asistenței juridice calificate de către beneficiar;
- solicitarea privind numirea apărătorului se înaintează oficiului teritorial de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată;
- decizia coordonatorului oficiului teritorial privind acordarea asistenței juridice calificate se aduce la cunoștință solicitantului în decursul unei zile lucrătoare din momentul emiterii, iar în formă scrisă i se comunică doar la solicitarea acestuia.

D. Persoanelor care au dreptul la asistență juridică obligatorie în cauzele non-penale li se acordă asistență juridică garantată de stat indiferent de nivelul veniturilor. În acest caz:

- nu se depune cerere de acordare a asistenței juridice calificate;
- solicitarea privind numirea apărătorului se înaintează oficiului teritorial de către instanța de judecată;
- decizia coordonatorului oficiului teritorial privind acordarea asistenței juridice calificate se aduce la cunoștință solicitantului în decursul unei zile lucrătoare din momentul emiterii, iar în formă scrisă i se comunică doar la solicitarea acestuia.

N.B.

În cazul copiilor victime ale infracțiunilor, al victimelor violenței în familie, al victimelor infracțiunilor privind viața sexuală, copilul victimă a infracțiunii sau reprezentantul legal al acestuia, victima violenței în familie și victima infracțiunii privind viața sexuală pot să depună cerere la oficiul teritorial, la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată. Organul de urmărire penală sau instanța de judecată va remite cererea și documentele anexate oficiului teritorial în cel mult 3 zile lucrătoare de la data recepționării. Decizia de acordare a asistenței juridice calificate se emite de către coordonatorul oficiului teritorial și se aduce la cunoștință solicitantului în cel mult 3 zile lucrătoare, iar în formă scrisă i se comunică doar la solicitarea acestuia.

E. Persoanelor care au nevoie de asistență juridică în cauze contravenționale, civile și de contencios administrativ, dar care nu dispun de suficiente mijloace pentru a plăti aceste servicii, cauzele fiind complexe din punct de vedere juridic sau procesual, li se acordă asistență juridică garantată de stat în funcție de nivelul veniturilor. În acest caz:

- solicitantul depune cererea de acordare a asistenței juridice calificate la oficiul teritorial din raza domiciliului, împreună cu declarația cu privire la venituri. La solicitarea oficiului teritorial, declarația va fi însoțită, obligatoriu, de actele confirmative specificate în declarație;
- cererea de acordare a asistenței juridice calificate poate fi depusă la sediul oficiului teritorial, în regim on-line (utilizând semnătura electronică), prin intermediul serviciului poștal sau al poștei electronice. Cererea poate fi depusă și de către rudele sau reprezentanții solicitantului, personal ori prin mijloacele menționate;
- decizia privind acordarea asistenței juridice calificate se adoptă de către coordonatorul oficiului teritorial și se comunică solicitantului în decursul a 3 zile lucrătoare, iar în formă scrisă i se comunică doar la solicitarea acestuia.

Procedura de depunere în regim on-line a solicitărilor de către reprezentanții organelor de drept sau ai instanțelor de judecată și a cererilor de acordare a asistenței juridice garantate de stat de către beneficiarii direcți

Procedura de depunere a unei solicitări/cereri constă din:

- 1) completarea chestionarelor/solicitărilor/cererilor în conformitate cu formularul aprobat de CNAJGS, respectând toate cerințele/filtrele/rubricile prestabilite;
- 2) completarea în regim on-line a chestionarelor urmează a fi precedată de aplicarea semnăturii electronice, fie a solicitantului (judecătorului, procurorului, ofițerului de urmărire penală) care instrumentează cauza, fie a beneficiarilor direcți implicați în cauza pentru care se solicită desemnarea unui avocat în vederea acordării asistenței juridice garantate de stat.

Important!

- Fiecare solicitant/beneficiar va include, în mod obligatoriu, în chestionarele pe care le completează o adresă de e-mail, preferabil personală, pe care urmează să fie redirecționată informația cu privire la decizia luată de către oficiul teritorial al CNAJGS.

Chestionarul nu va fi considerat completat integral dacă nu va fi indicată adresa de e-mail.

- Chestionarul nu va fi considerat completat integral dacă nu vor fi completate toate punctele obligatorii din conținut și nu se va expedia auto-

mat către sistemul informațional de evidență statistică al CNAJGS (SIA CNAJGS) dacă nu va fi plasată semnătura electronică obligatorie.

Pentru o eficiență mai sporită au fost stabilite 2 modalități de perfectare și depunere a chestionarelor/solicitărilor/cererilor.

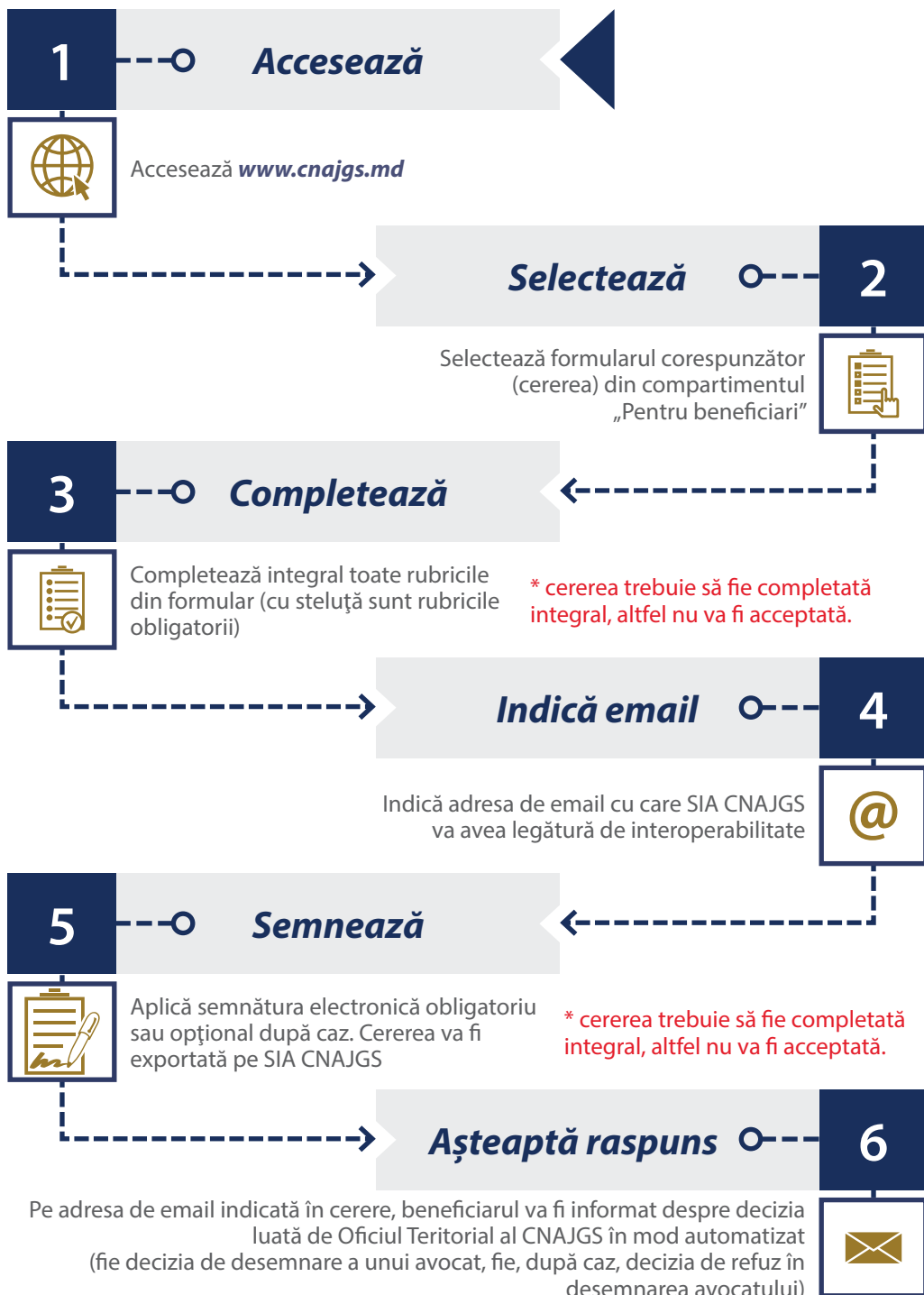
Modalitatea I (promovată de CNAJGS)

Aceasta presupune completarea în regim on-line a chestionarului, indicarea în mod obligatoriu a adresei de e-mail, fie a solicitantului (judecătorului, procurorului, ofițerului de urmărire penală) care instrumentează cauza, fie a beneficiarilor direcți implicați în cauza pentru care se solicită desemnarea unui avocat în vederea acordării asistenței juridice garantate de stat, și aplicarea semnăturii electronice. Chestionarul astfel completat va fi exportat în mod automat pe SIA CNAJGS, iar în urma prelucrării solicitării de către oficiul teritorial al CNAJGS, în baza principiului interoperabilității, pe adresa de e-mail indicată în chestionar solicitantul/beneficiarul va fi informat despre decizia luată de oficiul teritorial al CNAJGS, în mod automat.

Din punct de vedere practic, acest proces urmează să se deruleze în felul următor:

1) solicitantul/beneficiarul accesează pagina www.cnajgs.md; 2) deschide rubrica „Formulare”; 3) selectează formularul corespunzător (chestionarul/cererea); 4) completează integral toate rubricile din formular (cu steluță sunt marcate câmpurile obligatorii); 5) indică adresa de e-mail cu care SIA CNAJGS va avea legătură de interoperabilitate; 6) aplică semnătura electronică (obligatoriu sau opțional, după caz); 7) solicitarea este exportată pe SIA CNAJGS; 8) pe adresa de e-mail indicată în chestionar/cerere, solicitantul/beneficiarul va fi informat despre decizia luată de oficiul teritorial al CNAJGS, în mod automatizat (fie decizia de desemnare a unui avocat, fie decizia de refuz în desemnarea avocatului, după caz).

PROCEDURA DE DEPUNERE ÎN REGIM ONLINE A SOLICITĂRILOR/ CERERILOR DE ACORDARE A ASISTENȚEI JURIDICE GARANTATE DE STAT DE CĂTRE BENEFICIARI SAU DE CĂTRE REPREZENTANȚII ORGANELOR DE DREPT A INSTANȚELOR DE JUDECATĂ

Modalitatea a II-a (utilizată cu titlu de excepție atunci când solicitantul nu dispune de semnătura electronică)

Aceasta presupune completarea chestionarului în format web, prin accesarea paginii web <http://formulare.cnajgs.md>, rubrica „Formulare”. Chestionarul va fi generat în mod automat în urma introducerii complete a datelor cu privire la solicitarea care se expediază către oficiul teritorial al CNAJGS. Chestionarul generat automat poate fi descărcat sau printat, iar ulterior expediat ca document PDF la adresa de e-mail a oficiului teritorial al CNAJGS, prin intermediul serviciului poștal ori, după caz, poate fi depus personal la sediul oficiului teritorial.

Din punct de vedere practic, acest proces urmează să se deruleze în felul următor:

1) solicitantul/beneficiarul accesează pagina www.cnajgs.md; 2) deschide rubrica „Formulare”; 3) selectează formularul corespunzător (chestionarul/cererea); 4) completează integral toate rubricile din formular (cu steluță sunt marcate câmpurile obligatorii); 5) indică adresa de e-mail; 6) descarcă sau printează chestionarul completat; 7) expediază chestionarul/cererea pe adresa de e-mail a oficiului teritorial al CNAJGS sau prin intermediul serviciului poștal ori, după caz, le depune personal la sediul oficiului teritorial.

■ ***Expedierea chestionarelor completate în formă manuală nu este recomandată!***

N.B.

cazul când nu sunt completate anumite câmpuri obligatorii, chestionarul nu se salvează, iar solicitantul va vizualiza pe ecran mesajul (de culoare roșie) cu privire la eroarea generată, cu indicarea câmpului care urmează a fi completat pentru a definitiva procesul.

Perfectarea solicitărilor prin aplicarea semnăturii electronice (modalitatea I) oferă posibilitatea de a informa imediat solicitanții/beneficiarii (prin intermediul poștei electronice) despre decizia luată de către oficiul teritorial grație principiului interoperabilității dintre SIA CNAJGS, pagina web www.cnajgs.md și platforma MSign, totodată sporește operativitatea procesului de acordare a asistenței juridice garantate de stat, fapt care generează un impact pozitiv pentru toți actorii implicați în acest proces.

PROCEDURA DE DEPUNERE ÎN REGIM ONLINE A SOLICITĂRILOR/
CERERILOR DE ACORDARE A ASISTENȚEI JURIDICE GARANTATE DE STAT
DE CĂTRE BENEFICIARI SAU DE CĂTRE REPREZENTANȚII ORGANELOR DE
DREPT A INSTANȚELOR DE JUDECATĂ

Acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat

Restituirea cheltuielilor de acordare a asistenței juridice garantate de stat (calificate)

Beneficiarii de asistență juridică garantată de stat trebuie să fie informați că, în urma beneficiii de servicii juridice gratuite, în anumite situații, oficiile teritoriale ale CNAJGS pot aplica mecanismul de restituire a cheltuielilor de acordare a asistenței juridice calificate.

- În cazul emiterii unei hotărâri judecătorești pe cauze civile sau de contencios administrativ în folosul beneficiarului de asistență juridică calificată, plata cheltuielilor de acordare a asistenței juridice calificate revine părții care a pierdut procesul.
- Beneficiarul care a obținut asistență juridică calificată în urma prezentării unor informații false sau neveridice, inclusiv despre starea sa financiară, inducând în eroare oficiul teritorial, este obligat să restituie cheltuielile de acordare a asistenței juridice.
- Dacă, pe parcursul procesului sau al executării hotărârii judecătorești, situația financiară s-a modificat în sensul pierderii totale sau parțiale a dreptului la asistență juridică calificată, fapt despre care nu a fost informat oficiul teritorial, persoana este obligată să restituie cheltuielile de acordare a asistenței juridice garantate de stat, suportate din momentul îmbunătățirii situației financiare a acesteia.

Cadrul normativ ce reglementează sistemul de asistență juridică garantată de stat din Republica Moldova

1. **Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 157–160, art. 614);
2. **Regulamentul cu privire la mărimea și modul de remunerare a avocaților pentru acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat**, aprobat prin Hotărârea Consiliului Național Pentru Asistență Juridică Garantată De Stat nr. 22/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 10–11 art. 29);
3. **Regulamentul cu privire la procedura de solicitare și desemnare a avocatului pentru acordarea asistenței juridice de urgență**, aprobat prin Hotărârea Consiliului Național Pentru Asistență Juridică Garantată De Stat nr. 8/2009;
4. **Regulamentul funcționării oficiilor teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat**, aprobat prin Hotărârea Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr. 15/2008;
5. **Regulamentul privind metodologia de calcul al venitului în scopul acordării asistenței juridice calificate garantate de stat**, aprobat prin Hotărârea Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr. 1016/2008;
6. **Regulamentului cu privire la concursul de selectare a avocaților pentru acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat**, aprobat prin Hotărârea Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr. 6/2008;

7. **Regulamentul de activitate al para-juriștilor**, aprobat prin Hotărârea Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat nr. 27/2014;
8. **Regulamentul de activitate al avocaților publici**, aprobat prin Hotărârea Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat nr. 18/2008;
9. **Regulamentul de activitate al aparatului administrativ al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat**, aprobat prin Hotărârea Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat nr. 15/2012;
10. **Regulamentul Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat**, aprobat prin Ordinul Ministerului Justiției al Republicii Moldova nr. 18/2008.

Contacte utile

Pentru a afla mai multe informații cu privire la sistemul de acordare a asistenței juridice garantate de stat, vă recomandăm să vă adresați la oficiile teritoriale ale CNAJGS sau să accesați pagina web www.cnajgs.md.

Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat Aparatul Administrativ al CNAJGS

Date de contact: MD – 2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo nr. 1 bl. „A”
Telefon/fax (022) 31-02-74, 31-02-84 (aparatul administrativ al CNAJGS)
www.cnajgs.md, e-mail: aparata@cnajgs.md

Oficiile teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat

Oficiul teritorial Chișinău

Include în jurisdicția sa: mun. Chișinău (sectoarele Botanica, Buiucani, Centru, Ciocana, Râșcani), r. Călărași, r. Criuleni, r. Dubăsari, r. Ialoveni, r. Hâncești, r. Orhei, r. Strășeni, r. Rezina, r. Anenii Noi, r. Bender, r. Căușeni, r. Ștefan-Vodă, r. Telenești, r. Șoldănești, r. Ungheni, r. Nisporeni.

Date de contact: MD – 2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo nr. 1 bl. „A” 1, bir. 32, 34, 35, 36
Telefon/fax (022) 49-69-53, 49-63-39
e-mail: ot_chisinau@cnajgs.md

Oficiul teritorial Bălți

Include în jurisdicția sa: mun. Bălți, r. Briceni, r. Dondușeni, r. Drochia, r. Edineț, r. Fălești, r. Florești, r. Glodeni, r. Ocnița, r. Râșcani, r. Sângerei, r. Soroca

Date de contact: mun. Bălți, str. Mihai Sadoveanu nr. 2, bir. 4
Telefon/fax (0231) 61-316, 22-811, 068551122
e-mail: ot_balti@cnajgs.md

<p>Oficiul teritorial Cahul</p>	<p>Include în jurisdicția sa: mun. Cahul, r. Cantemir, r. Taraclia Date de contact: or. Cahul, str. Independenței nr. 6, bir. 224, 226 Telefon/fax (0299) 20-413 e-mail: ot_cahul@cnajgs.md</p>
<p>Oficiul teritorial Comrat</p>	<p>Include în jurisdicția sa: mun. Comrat, r. Ceadâr-Lunga, r. Vulcănești, r. Cimișlia, r. Basarabeasca, r. Leova Date de contact: or. Comrat, str. Trețiacov nr. 42 Telefon/fax (0298) 28-853 e-mail: ot_comrat@cnajgs.md</p>
<p>Asociația Națională a Para-juriștilor din Moldova (ANPM)</p>	<p>Director executiv: Violeta Odagiu, tel.+37368686472, www.parajurist.md e-mail: info.anpm@gmail.com</p>

 Suedia
 Sverige

Prezenta publicație a fost elaborată în cadrul proiectului „Consolidarea eficienței și accesului la justiție în Moldova”, implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în Moldova și finanțat de Suedia. Opiniile exprimate în această publicație aparțin autorilor și nu reprezintă în mod necesar opiniile acestor instituții.